

B&G beekdalontwikkeling Goorloop inrichtingsplannen Zuid

B&S Beekdalontwikkeling
Goorloop

PROJECTDATA

Projectnaam	Beekdalontwikkeling Goorloop
Locatie	Helmond
Opdrachtgever	Gemeente Helmond Waterschap Aa en Maas Gemeente Laarbeek
Opgesteld door	BoschSlabbers landschapsarchitecten Wijnand Bouw Inge van Wijk Maria-Chrysoula Akrivou Job Abbink
Datum	Februari 2026
Projectnummer	BS24-051

Lieshout

Aarle-Rixtel

Croy

Overbrug

Oude toren

Warande

Stiphout

Helmond

Station

de Cacaofabriek

Van visie naar inrichtingsplannen

In de visie zijn de kaders geschetst om de beek weer een centrale rol te geven. Nu zetten we de stap van deze overkoepelende visie naar de concrete inrichting van het beekdal.

ÉÉN BEEK, TWEE DEELGEBIEDEN

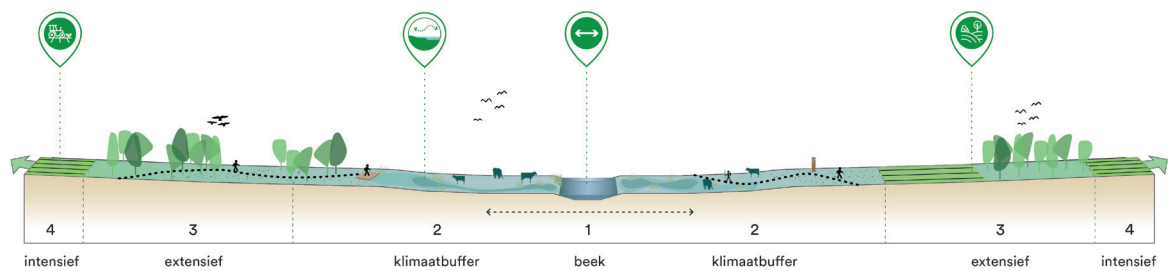
Hoewel de vijf pijlers overal gelden, verschilt de uitwerking per gebied.

Zuid (Groot Goor): In dit gebied ligt de nadruk op maximale waterberging en natuurontwikkeling. We versterken de sponswerking van de bodem en herstellen de natuurlijke gradiënten tussen land en water om een robuuste natuurader te creëren.

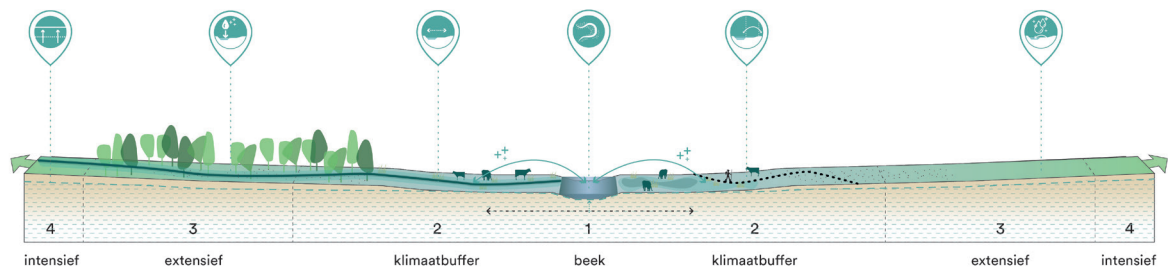
Noord (Rondom Croy): In dit ligt de nadruk op op het herkenbaar maken van het historische landschap rondom locaties zoals Kasteel Croy. Hier worden cultuurhistorische structuren verweven met beekdynamiek en recreatieve verbindingen.

Samen vormen deze plannen de volgende stap in de transformatie van de Goorloop naar een veerkrachtig en beleefbaar landschap voor de toekomst.

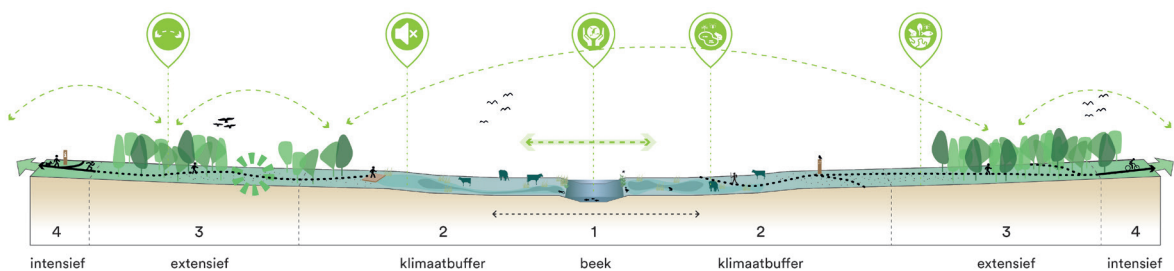

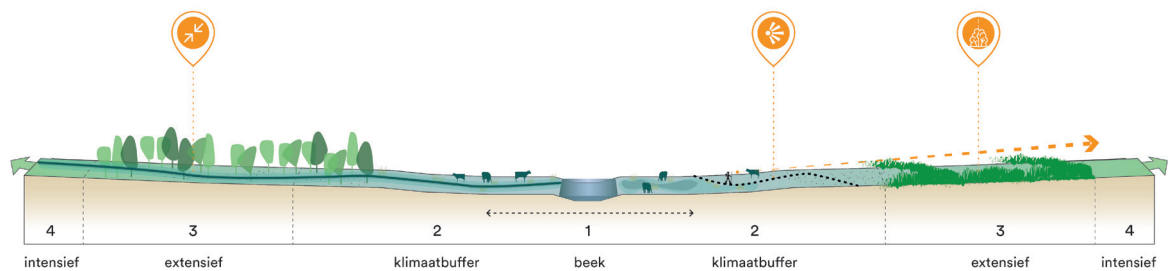
Goorloop als regisseur voor landgebruik

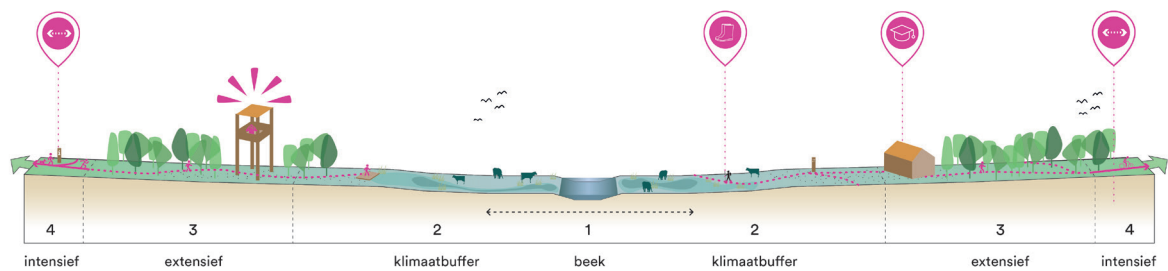
Goorloop als robuust watersysteem

Goorloop als natuurrader

Goorloop als herkenbaar icoon

Goorloop als beleefwereld

Hoe? De ondergrond volgen.

In plaats van het landschap naar onze hand te zetten, kiezen we voor geomorfologisch beekherstel waarbij de natuurlijke dynamiek van bodem en water leidend is. Wat we waar doen, wordt bepaald door de natuurlijke condities van het beekdal. Deze bodem-water sturende aanpak is de basis van de vijf pijlers van de visie.

GOORLOOP ALS REGISSEUR VOOR LANDGEBRUIK

De natuurlijke loop en de dynamiek van de bodem bepalen welke functies waar een plek krijgen, rekening houdend met huidige functies.

GOORLOOP ALS ROBUUST WATERSYSTEEM

We herstellen de sponswerking van het beekdal om water langer vast te houden en Helmond te wapenen tegen droogte en wateroverlast.

GOORLOOP ALS NATUURADER

Een vitale ecologische verbinding waar flora en fauna, zoals de Kleine IJsvogelvlinder en Grote Modderkruiper, zich vrij kunnen ontwikkelen.

GOORLOOP ALS HERKENBAAR ICOON

Door historische structuren en natuurlijke meandering te herstellen, krijgt de beek haar unieke identiteit terug.

GOORLOOP ALS BELEEFWERELD

Het beekdal wordt een toegankelijke plek voor ontdekking en ontspanning, waar de balans tussen rust en reuring, en natuur en recreatie, wordt bewaakt.

Hoe? Natuurlijke processen als ontwerper.

We gebruiken natuurlijke processen om de 5 pijlers tot uiting te laten komen in het ontwerp. Hierdoor ontstaat een gebied dat door de Goorloop zélf is gemaakt: wij geven slechts een duwtje in de goede richting.

DE GOORLOOP VINDT HAAR OUDE WEG

De Goorloop krijgt, waar mogelijk en rekening houdend met omliggende gebieden, de oorspronkelijke vorm terug. Dit lichte slingeren stimuleert op hele kleine schaal natuurlijke processen van erosie en sedimentatie, wat bij kan dragen aan de verspreiding van sporen en zaden.

GOEDE GROND BLIJFT IN HET GEBIED

Goede grond is kostbaar en blijft in het gebied. Bij noodzakelijk grondverzet streven we naar een volledige grondbalans binnen het beekdal, passend bij de zonering van hoog naar laag.

SPONTANE VEGETATIE

We planten zo min mogelijk aan. Gebruiken wat het gebied ons te bieden heeft en de grond bezit qua zaden en sporen. (N.B.: Uitzondering hierop zijn situaties met invasieve exoten, zoals watercrassula. Hierbij is gestuurde aanplant juist als voorwaarde gesteld.)

STREEKEIGEN VEGETATIE

Waar aanplant noodzakelijk is, gebruiken we uitsluitend plantgoed uit de directe omgeving. Dit is altijd inheems en bij voorkeur autochtoon, om de ecologische waarde van de natuurader te maximaliseren.

Hoe? Beheer: loslaten waar het kan.

Het streven is om de natuur zo veel mogelijk haar gang te laten gaan.

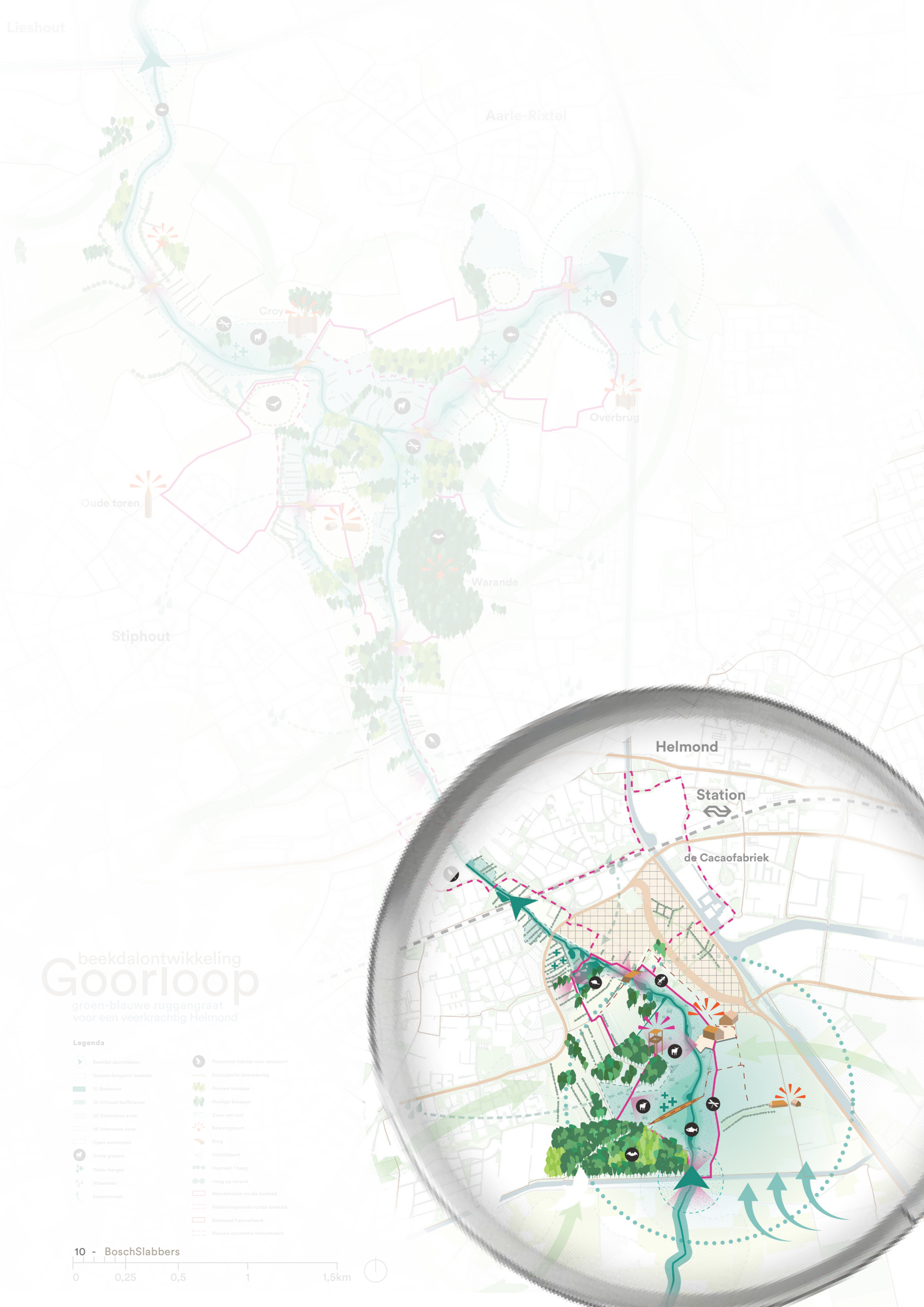
Dit betekent minimaal ingrijpen en natuurlijk beheer.

MINIMAAL BEHEER

Naast regulier onderhoud ten behoeve van peilbeheer, is onderhoud afgestemd op de natuurfunctie van de Goorloop. We grijpen alleen in wanneer dit strikt noodzakelijk is voor de veiligheid of de waterafvoer.

AGRARISCH NATUURBEHEER

In de overgangszones stimuleren we natuurinclusieve landbouw, waarbij de boer optreedt als partner in het beheer van het beekdal.

beekdalontwikkeling
Goorloop
groen-blauwe ruggengraat
voor een veerkrachtig Helmond

Legenda

- Beekdal doortrekken
- Geomorfologisch beekdal
- (1) Beekzone
- (2) Klimaat/bufferzone
- (3) Extensieve zone
- (4) Intensieve zone
- Open ecosysteem
- Grote grasvelden
- Water bergen
- Afwateren
- Kwaliteitsvelden
- Potentieel habitat voor doelsoort
- Ecologische dooradering
- Nieuwe bossage
- Huidige bossage
- Zone van rust
- Steunpunt
- Brug
- Uitzichtpunt
- Houtwal / haag
- Haag op erand
- Wandelsroute rondje beekdal
- Verbindingsroute rondje beekdal
- Bestaand fietsnetwerk
- Nieuwe connectie fietsnetwerk

10 - BoschSlabbers

0 0,25 0,5 1 1,5km

Groot Goor

Deelgebied Zuid

HELMONT

Analyse Groot Goor

Brouha

L

Stipdonk

sel

Smalle bedding ondanks hoge ecologische potentie (foto: Peter Warmerdam)

Graslanden rond Goorloop ten tijde van hoogwater

HUIDGE SITUATIE GROOT GOOR

Groot Goor heeft een mix van functies, waaronder bedrijvigheid, tuinbouw en agrarisch gebruik. In dit gebied is ook de uitbreiding van de woonwijk Houtse Beemden gepland. Deze ontwikkelingen roepen vragen op over de impact op het beekdal van de Goorloop, en in het bijzonder over de invloed van de infrastructuur.

De Goorloop heeft in dit deelgebied slechts een smalle bedding. Ondanks dat de EVZ-opgave hier langs de Goorloop is 'voltooid', is het streven deze verder te versterken. Voor de Goorloop in het geheel in Helmond laten metingen zien dat de beoogde beschaduwing van 50% niet wordt gehaald. Ook slingert de beek onvoldoende: de huidige sinuositeit ligt op 1,04, terwijl deze minimaal 1,06 moet zijn.

Om de natuur rond de Goorloop te versterken en ontwikkelingen op elkaar af te stemmen, is een integraal en gedragen plan nodig. Hierin moeten de verschillende functies en initiatieven op een evenwichtige en toekomstbestendige manier met elkaar worden verbonden.

BASIS VOOR EEN

ROBUUST WATERSYSTEEM

Groot Goor vormt geomorfologisch gezien een cruciale schakel in de ambitie om de Goorloop te herstellen als robuust watersysteem (Pijler 2). Het gebied ligt in een natuurlijke laagte (een 'kom') binnen de Centrale Slenk, die functioneert als een natuurlijke klimaatbuffer.

- **Sponswerking:** De bodemopbouw, bestaande uit een dik veenpakket op een zandondergrond, heeft van nature een enorme potentie voor waterretentie. Dit sluit naadloos aan bij de ambitie om de sponswerking te herstellen. Het gebied kan water vasthouden in natte tijden en dit vertraagd afgeven in droge periodes.
- **Kwelstromen:** De ligging zorgt voor een constante toevoer van basenrijk kwelwater vanuit de diepere ondergrond en de flanken. Dit maakt Groot Goor bij uitstek geschikt als natuurader (Pijler 3) waar zeldzame kwelafhankelijke biotopen kunnen floreren.

Loop gekanaliseerd door het cultuurlandschap
(bron: Streetsmart, 2025)

Groot Goor, een uniek 'groen-blauwe punt'
(bron: Natuurmonumenten)

VAN MOERASBEEK NAAR CULTUURLANDSCHAP

De geschiedenis van Groot Goor vertelt het verhaal van de Goorloop als herkenbaar icoon (Pijler 4). Het gebied transformeerde door de eeuwen heen van een dynamische moerasbeek naar een functioneel ingericht landschap, en heeft nu de potentie om zijn historische identiteit te hervinden.

- **Oorsprong:** Historisch gezien was dit een 'Gemeynt' (gemeenschappelijke grond) met een open, moerasachtig karakter. De beek stroomde hier niet in een strakke bedding, maar zocht haar weg door het veen.
- **Ingrepen:** De aanleg van de Zuid-Willemsvaart en het Eindhovens Kanaal, gevolgd door kanalisatie en ontwatering voor landbouw, heeft de natuurlijke dynamiek ingeperkt. Met de beekdalontwikkeling wordt ingezet op het weer zichtbaar maken van deze lagen: het herstellen van de moerasbeek-dynamiek in de kern, terwijl cultuurhistorische elementen zoals houtwallen en de kleinschalige verkaveling in de randzones worden versterkt.

WAT GROOT GOOR TYPEERT

Groot Goor is een uniek 'groen-blauwe punt' dat diep doordringt in het stedelijk weefsel van Helmond. Het karakter van het gebied dwingt ons om bodem en water sturend te laten zijn (Pijler 1: Regisseur voor landgebruik). Het Groot Goor fungeert als essentiële groene long van de stad die bijdraagt aan de gezondheid van inwoners en de verkoeling van en verbetering luchtkwaliteit in de stad.

KWALITEITEN

Natuurader & Biodiversiteit: Ondanks de verdroging is het kwelsysteem nog verrassend intact. De aanwezigheid van kwelindicatoren biedt een vliegende start voor de ontwikkeling naar een soortenrijke moerasbeek (beektype R20) en elzenbroekbossen.

Beleefwereld: De ligging tegen de stad aan maakt Groot Goor potentieel een hoogwaardige beleefwereld (Pijler 5). Door de aanleg van vlonder- en laarzenpaden kan de 'natte natuur' beleefbaar worden gemaakt zonder deze te verstoren, wat bijdraagt aan de bewustwording van het watersysteem.

UITDAGINGEN

Verhogen van drainagebasis: De ontwaterings-sloten in de agrarische zone werken als een drain. Om de sponswerking te herstellen, is het noodzakelijk de drainagebasis te verhogen en sloten te dempen of verondiepen.

Waterkwaliteit & Eutrofiëring: De bodem in de agrarische zones is verrijkt met nutriënten (fosfaat). Bij vernatting (Pijler 2) dreigt interne eutrofiëring. Dit vraagt om slim waterbeheer waarbij schoon kwelwater wordt gekoesterd en nutriëntenrijk water wordt gefilterd en zo veel mogelijk wordt geweerd.

Ruimtelijke Druk: Het balanceren van de vernattingsopgave met de belangen van bestaande (intensieve) landbouw en de omliggende bebouwing vraagt om maatwerk. De transitie naar extensief landgebruik en het hydrologisch neutraal inpassen van stedelijke randen zijn complexe puzzels binnen Pijler 1 Rgisseeur voor landgebruik.

A scenic landscape featuring a river in the foreground, lush green trees and bushes along the banks, and a bright blue sky with scattered white clouds. The text 'Participatie Groot Goor' is overlaid in white on the upper half of the image.

Participatie Groot Goor

PROCES PARTICIPATIEAVOND

Naar aanleiding van de meedenkavond Beekdalontwikkeling Goorloop op 22 januari 2025 is in wijkhuis De Geeseldonk een inloopbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst is de eerste uitwerking van het zuidelijke deel van het beekdal gepresenteerd. Bezoekers konden zich via informatiepanelen informeren, in gesprek gaan met medewerkers van de gemeente Helmond, het Waterschap en BSLA, en hun reacties vastleggen op reactieformulieren.

OPBRENGST PARTICIPATIEAVOND

Bezoekers, met name agrariërs uit het gebied, hebben zorgen geuit over de gevolgen van een verhoging van het water- en grondwaterpeil. Zij benoemden mogelijke effecten op aangrenzende percelen en woningen, risico's op verzakkingen en een toename van muggen en knutten. De beoogde grondwaterpeilverhoging wordt als ambitieus ervaren, mede in relatie tot omliggende agrarische bedrijven. Zorgvuldige en tijdige communicatie over de voortgang van het project wordt daarom als essentieel gezien.

Daarnaast uitten omwonenden onvrede over onvoldoende afvalruiming, gebrekkig onderhoud van paden en verlichting (wat als onveilig wordt ervaren) en schade door inzet van zwaar materieel bij groenonderhoud. Er wordt gevraagd om een helder onderhouds-, verlichtings- en padenplan, met behoud van bestaande ommetjes, bruggen en de Goorsebaan als belangrijke recreatieve verbinding.

Vertegenwoordigers van de groengroep Groot Goor benadrukken het belang van het instellen van een stiltezone rond de moerasbeek en de natte graslanden. Recreatief gebruik in dit gebied dient beperkt te worden, met aandacht voor een goede balans tussen natuurbeleving en bescherming. De groep hecht veel waarde aan de aanwezige vogelrijkdom en ziet plaatselijke boomsterfte als gevolg van hogere grondwaterstanden als positief voor het creëren van vogelhabitat.

AANPASSINGEN

Na aanleiding van de participatieavond zijn drie belangrijke uitgangspunten meegenomen in dit inrichtingsplan

1. Rustzone: Er is gevraagd om een rustzone rond de moerasbeek (voor natuur). Om verstoring van natuur zo veel mogelijk te voorkomen is de beek altijd maar aan één kant beleefbaar en wordt het gecombineerd met het onderhoudspad. Zo blijft 1 kant van de beekzone altijd onbegaanbaar voor mensen.
2. Grondwaterpeil: mogelijke grondwaterpeilverhoging wordt als ambitieus ervaren, met name door agrariërs. Het uitgangspunt is dat de omgeving geen negatieve effecten ondervindt van een natter beekdal.
3. Rondje beekdal: Er is gevraagd om een goed netwerk aan wandelpaden. Tegelijkertijd zijn er zorgen geuit over mogelijke verstoring van natuur. Een duidelijke zonering zorgt dat er ruimte is voor natuur én recreatie. Het vlonderpad zorgt dat er genoten kan worden van de natte natuur, zonder dat de natuur daar onder lijdt.

A scenic landscape photograph of a river or stream flowing through a lush green area. A large, leafy tree stands prominently on the left bank, its reflection visible in the water. The background is filled with more trees and a clear sky. A path or road is visible on the right side of the river. The entire image is covered with a semi-transparent teal color filter.

Inrichtingsplan Groot Goor

Huidige situatie Groot Goor

- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

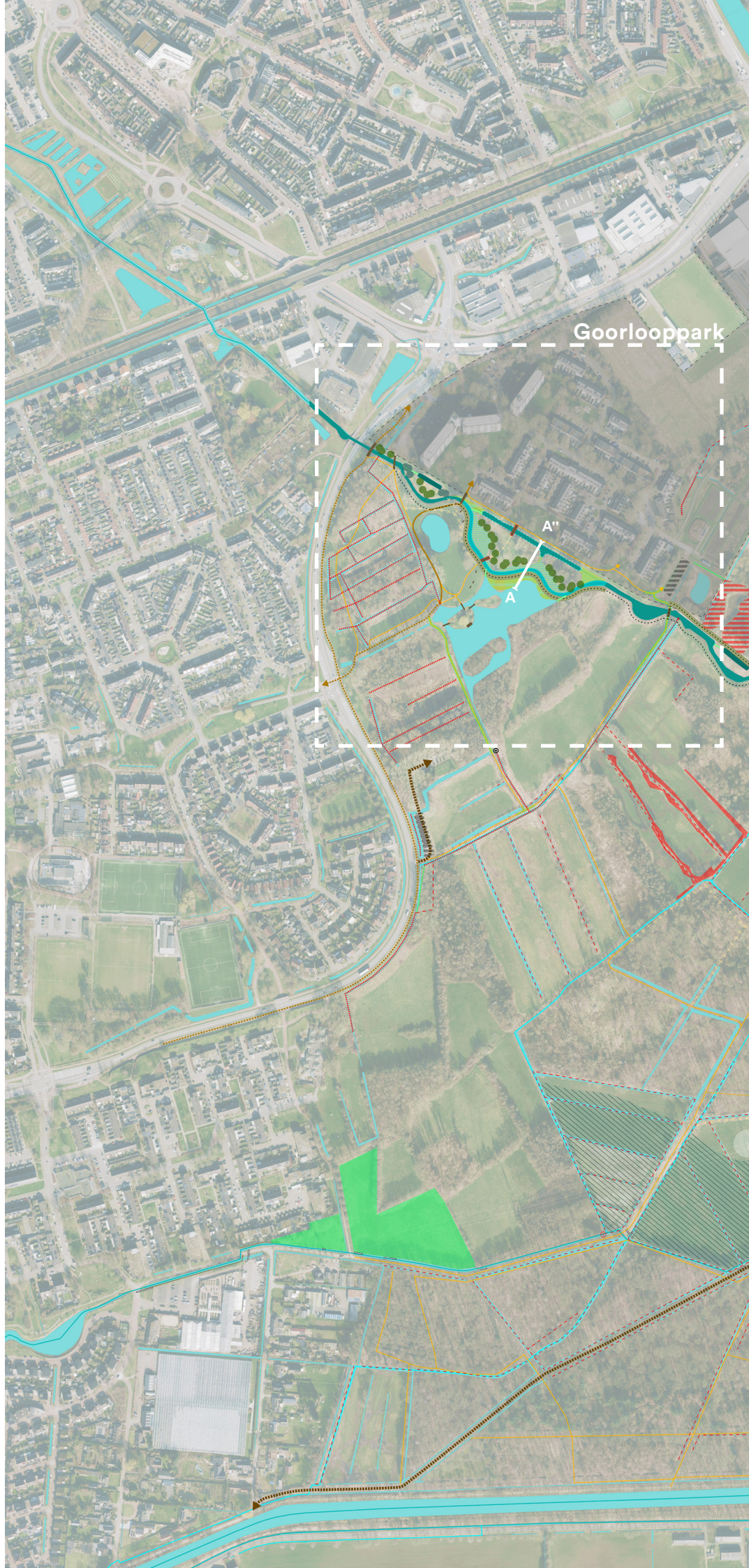
- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

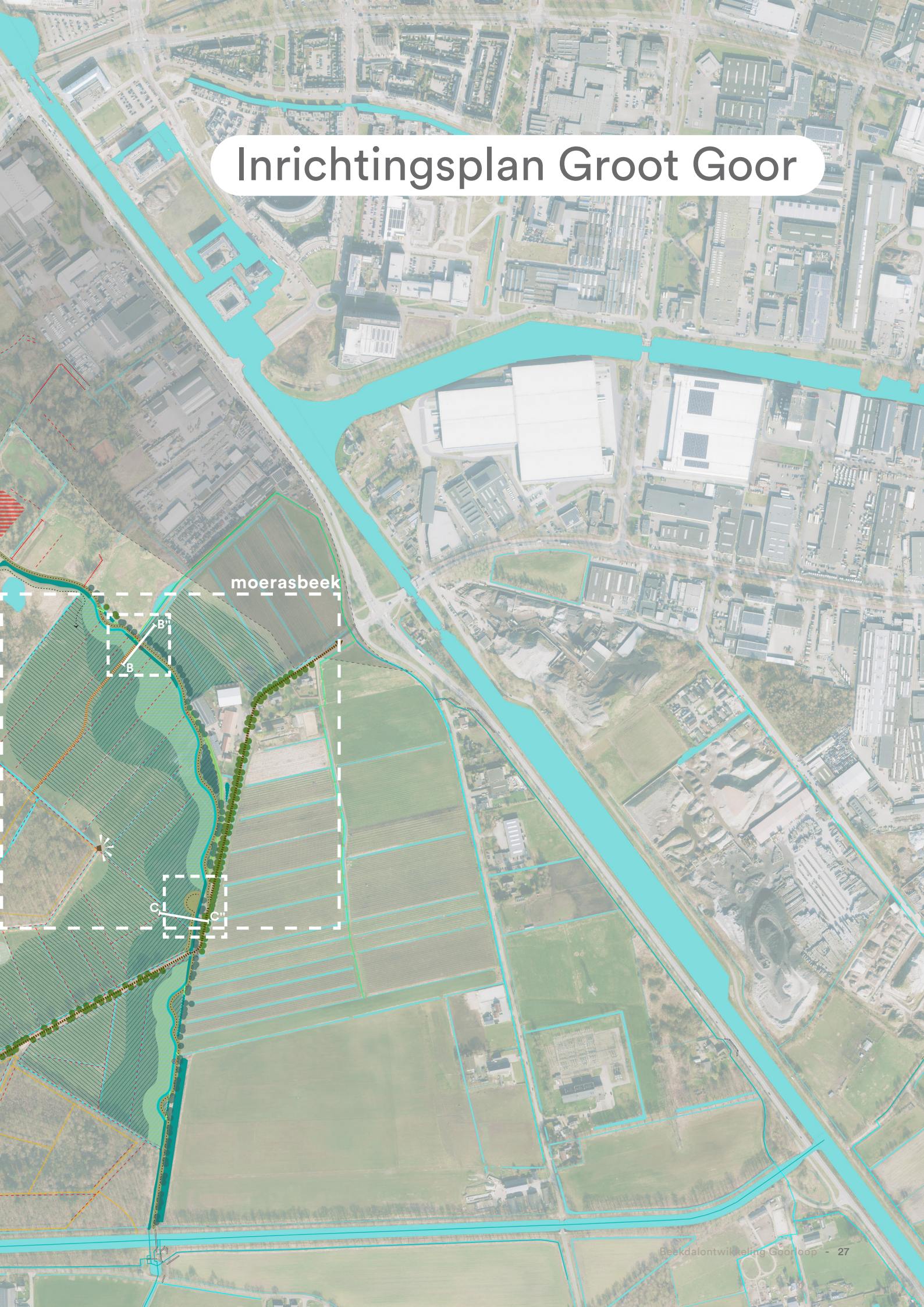
- bestaande duiker
- afgevaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeienveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggeljes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

LESA

Inrichtingsplan Groot Goor

moerasbeek

B'

B

C

C'

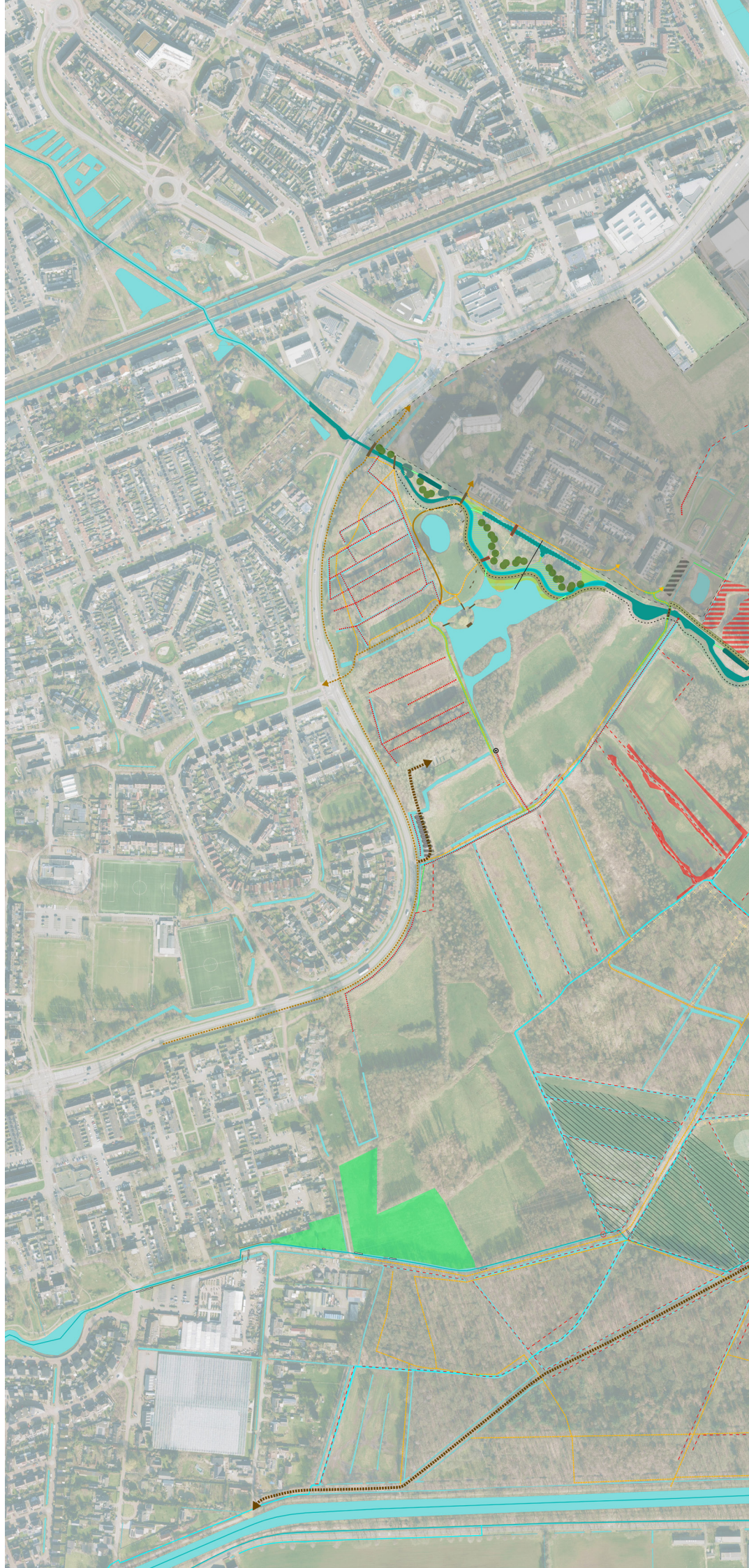
- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

- bestaande duiker
- afgewaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeiveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggeljes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

1. Goorloop als regisseur voor landgebruik

BEEKZONE

Bouwstenen 1A, 1B

De breedte van de natte zone van de beek varieert van 10 tot 25 meter op de smallere trajecten, afhankelijk van de beschikbare ruimte en de aangrenzende vegetatietypen. Dit is in overeenstemming met de richtlijnen voor een 'gesloten' EVZ Nat Kralensnoer. Waar de ruimte het toelaat, beslaat de zone een bredere vlakte van 50 tot 250 meter, passend binnen het type R20: moerasbeek.

GRASLANDEN

Bouwstenen 1B, 1C

Door het dempen van bestaande sloten ontstaan in de laaggelegen graslanden van het Groot Goor een microreliëf. Voor de benodigde grondverplaatsing wordt, zo veel mogelijk, gebruikgemaakt van omliggende bodemmateriaal, waarmee een geleidelijk verhang in het maaiveld wordt gecreëerd. Hierdoor worden de percelen langs de moerasbeek geschikt voor ontwikkeling tot nat schraalland, in overeenstemming met de ambitiekaart Natuur van de provincie. De hogere randen van deze laagte (zie hoogtekaart) zullen zich eerder ontwikkelen tot vochtig hooiland. Beide typen grasland functioneren als een spons voor kwelwater en piekafvoeren. De hoger gelegen gronden aan de stadsranden zijn bestemd voor kruiden- en faunarijke graslanden.

AGRARISCH GEBRUIK

Bouwstenen 1C, 1D

Grazers kunnen ingezet worden voor het betreden en onderhouden van de drogere graslanden. Nabeweiding is mogelijk op delen waar vochtig hooiland ontwikkeld wordt.

- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

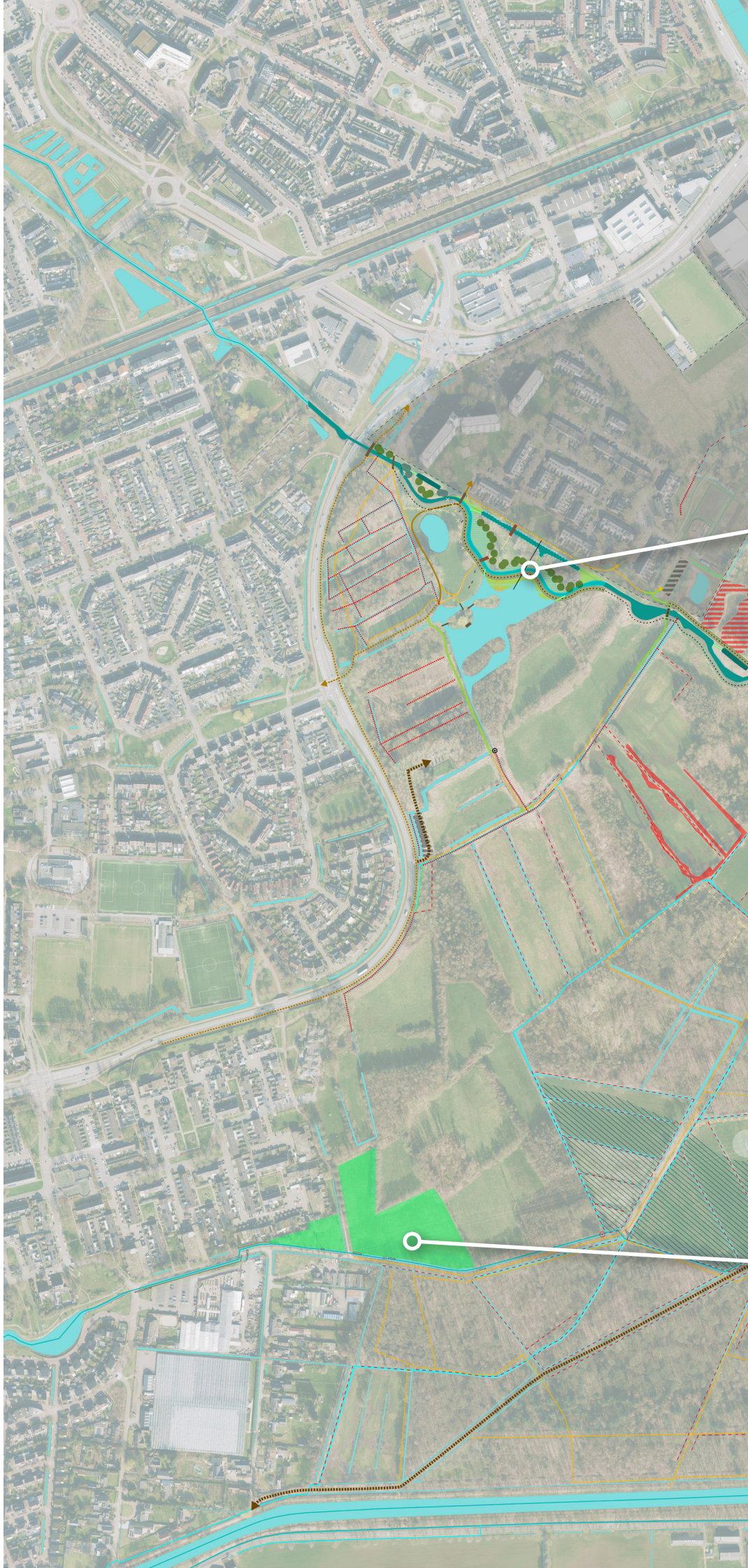
- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

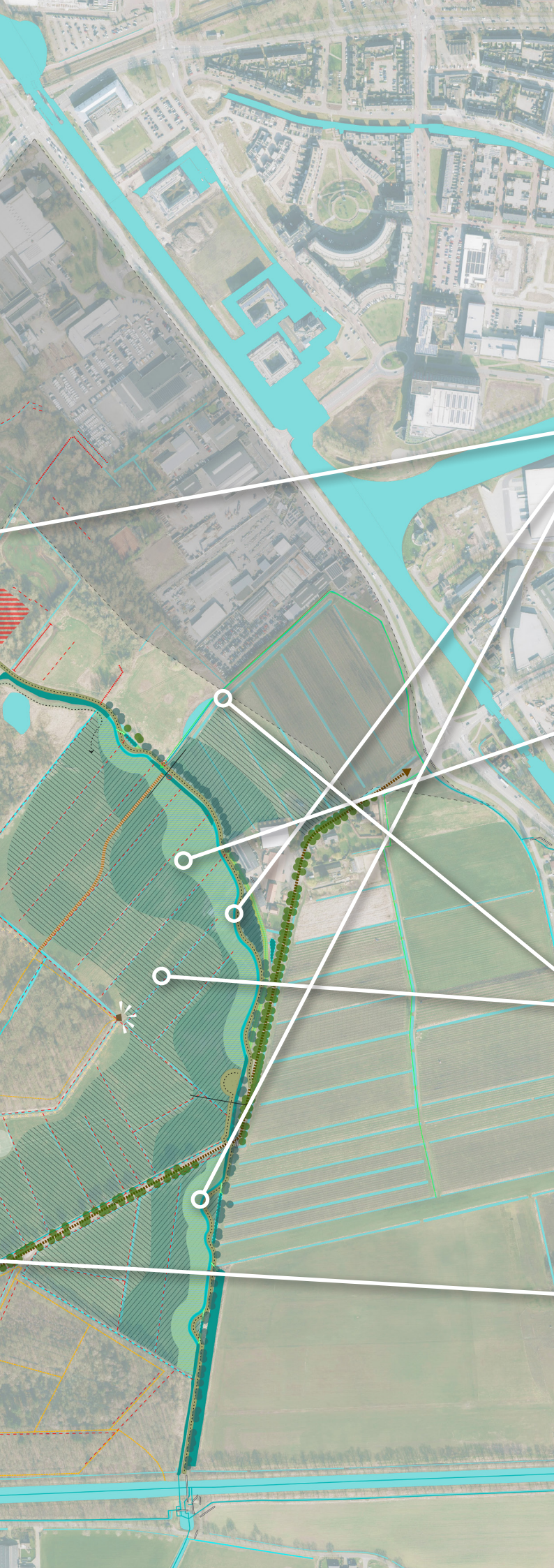
- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

- bestaande duiker
- afgevaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeienveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggetjes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

LESA

2. Goorloop als robuust watersysteem

BEEKLOOP

Bouwsteen 2F

De Goorloop krijgt op bepaalde locaties een alternatieve hoofdstroom om de meandering in het Groot Goor te stimuleren. Deze nieuwe hoofdstroom benut beter de laaggelegen delen van het gebied en wordt omgelegd langs het bouwvlak van het melkhuysje en Jurrius Fruit, omdat verbreding van het profiel daar niet mogelijk is. De stroombreedte varieert tussen de 1 en 8 meter, in lijn met de richtlijnen voor een R20 moerasbeek.

BEEKZONE

Bouwstenen 2B, 2C

De breedte van de natte zone van de beek varieert van 10 tot 25 meter op de smallere trajecten, afhankelijk van de beschikbare ruimte en de aangrenzende vegetatietypen. Dit is in overeenstemming met de richtlijnen voor een 'gesloten' EVZ Nat Kralensnoer. Waar de ruimte het toelaat, bestaat de zone een bredere vlakte van 50 tot 250 meter, passend binnen het type R20: moerasbeek. De zone blijft zo veel mogelijk ontoegankelijk voor mensen.

SLOTEN DEMPEN/BEHOUDEN

Bouwstenen 2A, 2D

Conform de LESA van ADMIRE blijven, naast de te dempen sloten, enkele selectieve watergangen behouden voor de afwatering van het stedelijk gebied. Het afwateringssysteem van Jurius blijft gehandhaafd ten behoeve van de huidige landexploitatie. Vanuit de LESA wordt een nieuwe verbindingssloot aangelegd, vanwaar het water wordt geloosd op de Goorloop, eventueel voorzien van helofytbeplanting voor voorzuivering.

OVERSTORT BUFFERS

Bouwsteen 2E

Om verslechtering van waterkwaliteit te voorkomen is er een zoekgebied voor een vloeiveld met helofyten. Hierdoor kan water van overstorten gefilterd worden voordat het op de moerasbeek wordt geloosd.

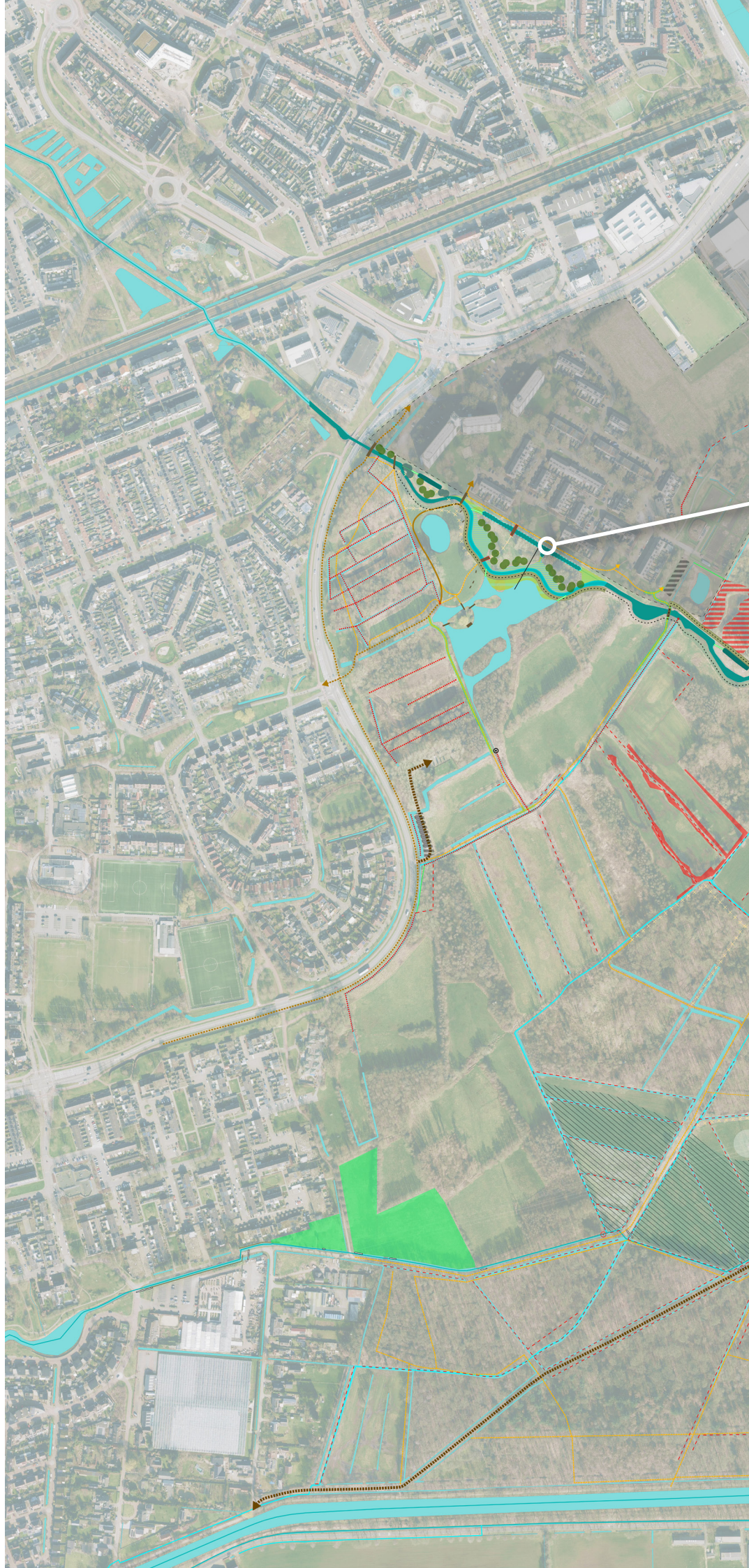
- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

- bestaande duiker
- afgewaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeiveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggeljes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

3. Goorloop als natuurrader

POELEN

Bouwsteen 3D

Clusters van permanente, losgekoppelde poelen worden aangelegd op korte afstand van struweel. Een deel wordt onderdeel van de beek, het andere deel is losgekoppeld van de beek en wordt een poel. Deze poelen ('dode arm' van de Goorloop) zijn geschikt voor de Grote Modderkruiper.

VEGETATIE

Bouwstenen 3A, 3C, 3E

De bestaande zachthoutbossen (zoals nabij de Daliatuin) langs de Goorloop worden uitgebreid, en nieuwe broekbossen worden aangelegd in bestaande graslanden. Dit sluit aan bij het moerasbeektype (R20), dat kenmerkend is voor laaggelegen gebieden met een zwak verhang. Voor het Nat Kralensnoer 'gesloten' is een reeks van kleine tot middelgrote vochtige loofboskernen wenselijk. Om een effectieve ecologische verbinding te realiseren, is het aan te bevelen bestaande bosjes te transformeren wanneer de onderlinge afstand tussen boskernen 300 tot 400 meter bedraagt. Zachte, geleidelijke bosranden met een breedte van circa 15 meter ondersteunen insectensoorten zoals de Kleine IJsvogelvlieder, een prioritaire soort voor het Goorloopgebied.

- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

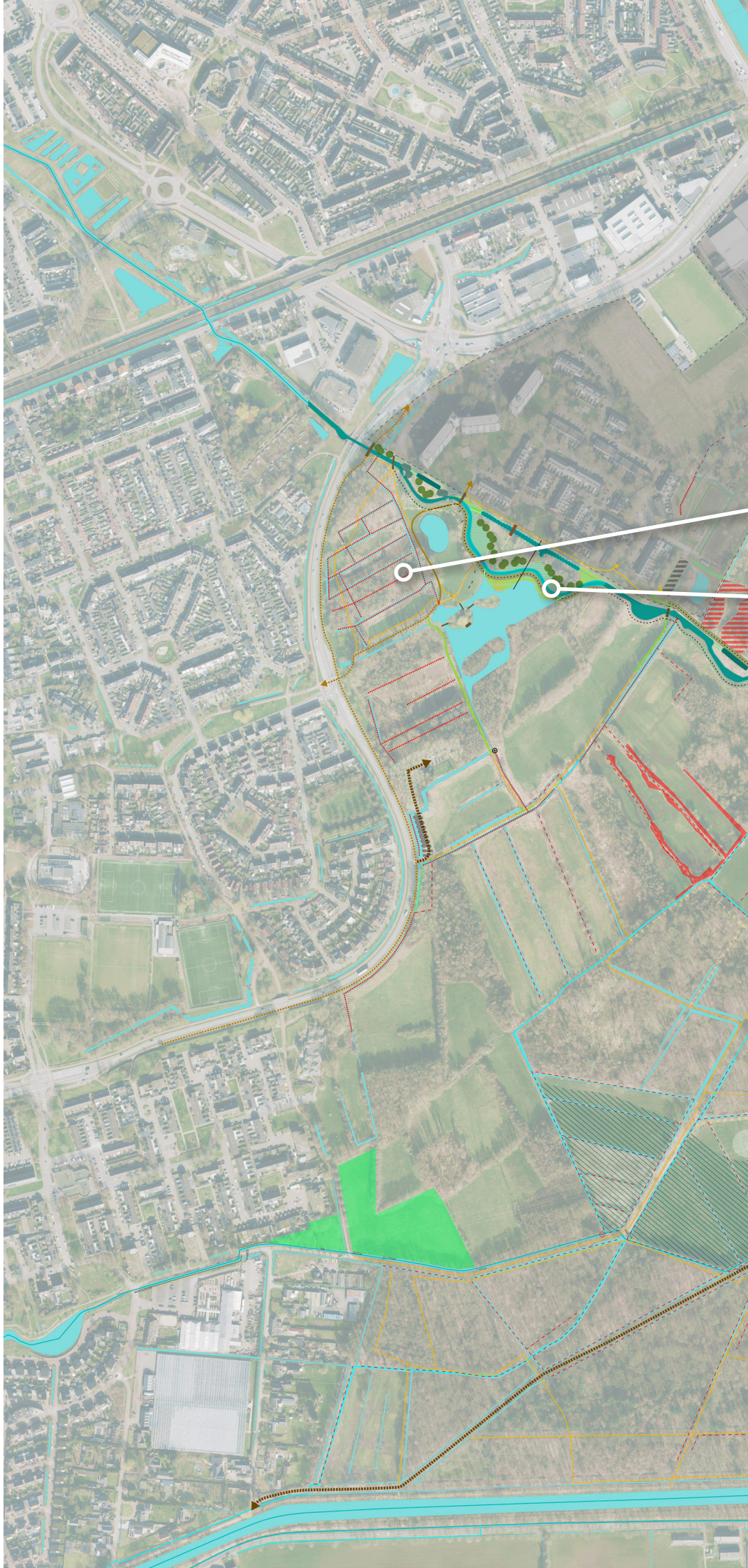
- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

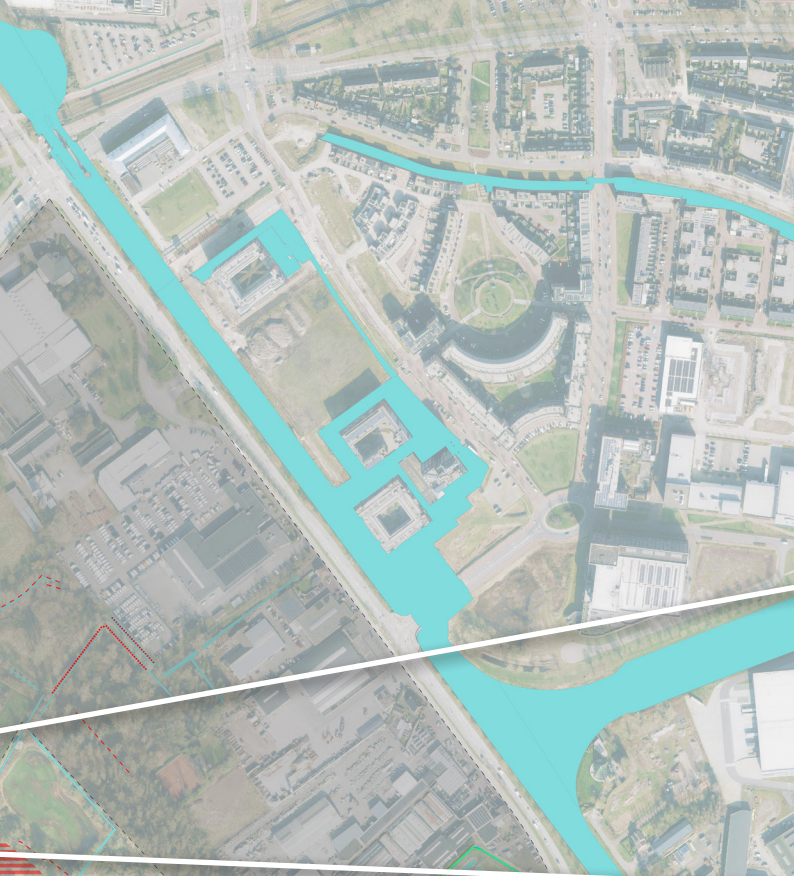
- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

- bestaande duiker
- afgevaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeienveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggetjes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

LESA

4. Goorloop als herkenbaar icoon

HISTORISCHE STRUCTUREN

Bouwsteen 4A

De getrapte houtwalstructuur is hersteld op locaties waar deze nog het duidelijkst zichtbaar is. Dit gebeurt door het herplanten van ingegroeide ruimtes op andere plekken binnen het gebied. De lineaire houtwalstructuur is iconisch voor het gebied en begeleidt het zicht naar de beek.

HERKENBAAR BEEKDAL

Bouwsteen 4B

Herkenbare beekloop in het Goorlooppark. De beek was vroeger een zichtbaar onderdeel van de stad. De beek wordt weer onderdeel van het park: een plek waar je kunt wandelen langs het water, picknicken of gewoon even uitrusten.

- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel

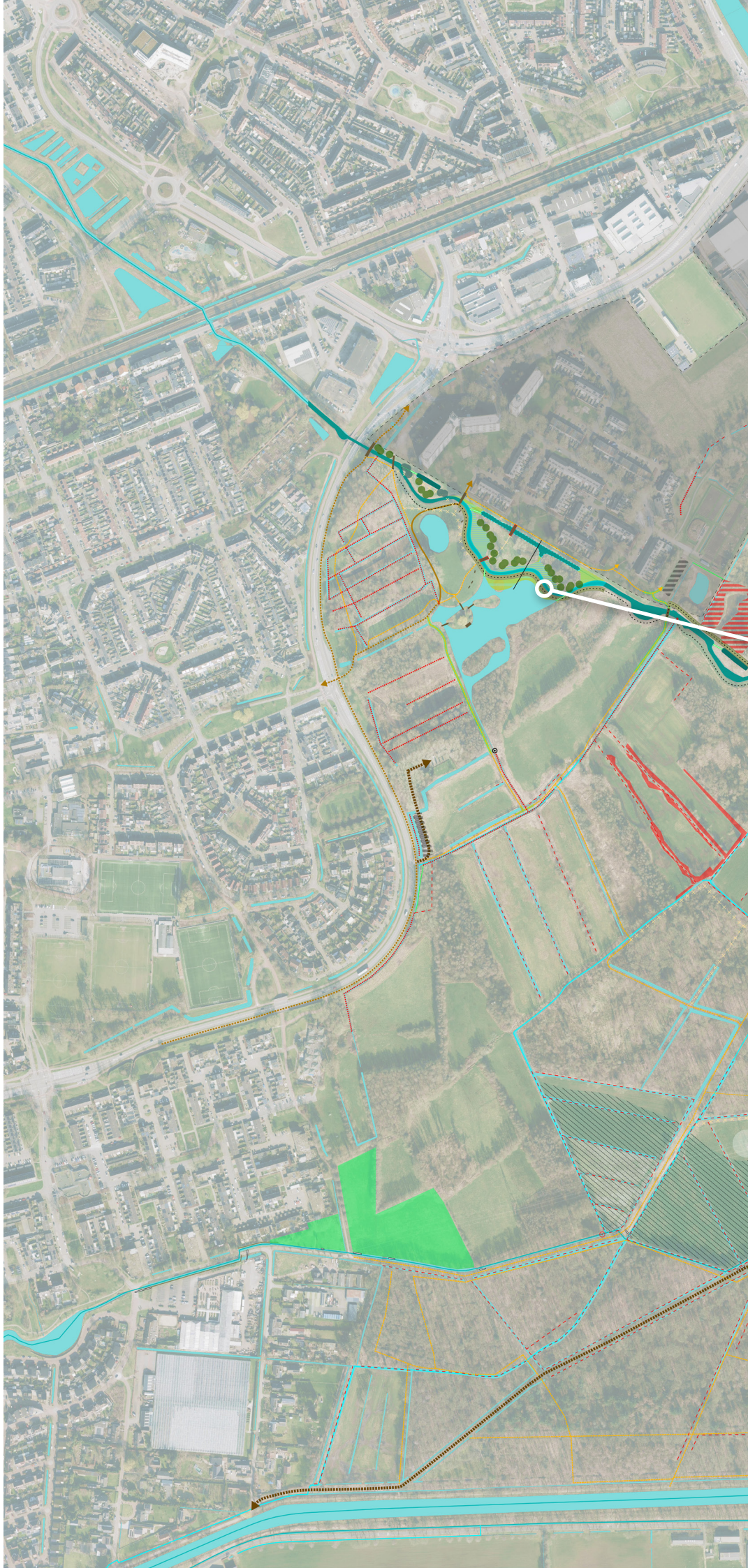
- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen

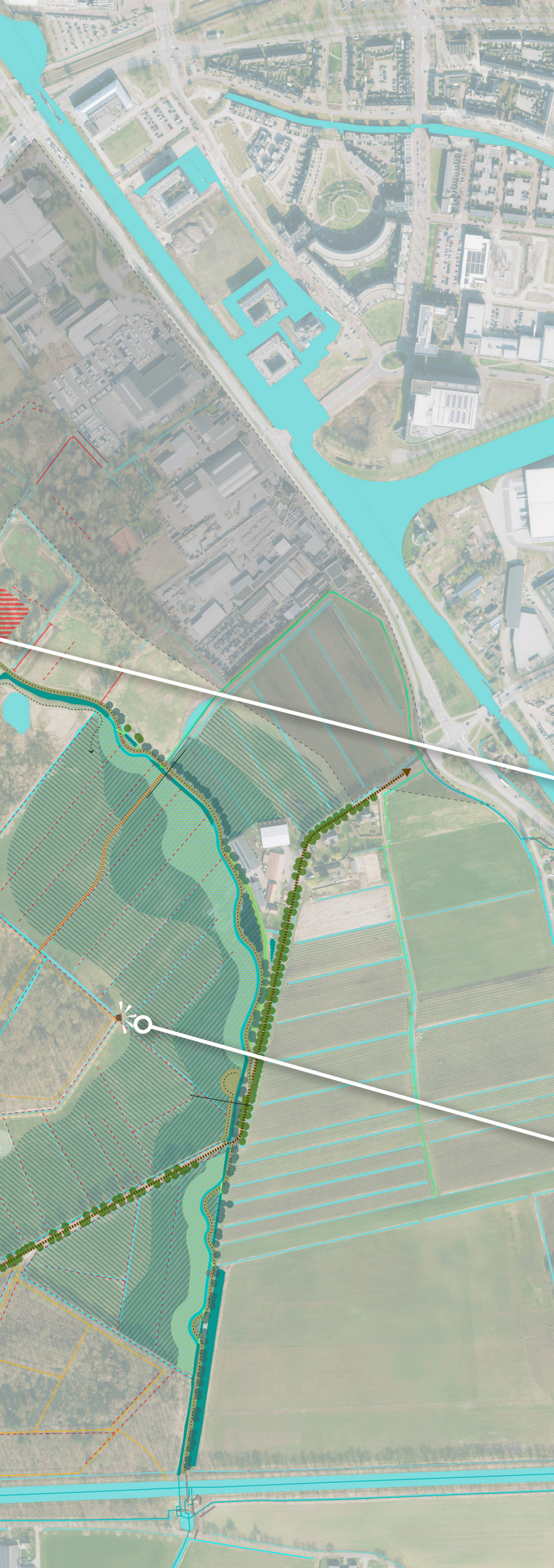
- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt

- bestaande duiker
- afgevaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeienveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang

- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggeljes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

LESA

An aerial photograph of a landscape featuring a river (Goorloop) highlighted in cyan. The river flows from the top left towards the bottom right. To the left of the river is a dense urban area with various buildings and parking lots. To the right is a large, open agricultural field divided into rectangular plots. A network of green lines, representing paths and roads, is overlaid on the landscape. A white line with a circular arrow icon points from the urban area towards the agricultural field. Two white lines with circular endpoints point from the text blocks on the right to specific features on the map: one points to a path in the agricultural field, and the other points to a specific location in the urban area.

5. Goorloop als beleefwereld

PADEN EN WEGEN

Bouwstenen 5A, 5B, 5C

Paden verbinden de belangrijkste ingangen van het Groot Goor en doorkruisen de extensieve zone op hoofdmomenten. Vlonders vormen de blikvangers in de gebiedsbeleving. Ze doorkruisen of volgen diverse natuurlijke en cultuurhistorische landschappen zonder dat deze verstoord worden. Wandelpaden maken ommetjes in het gebied mogelijk. Voor de meer avontuurlijke wandelaars zijn er laarzenpaden tussen belangrijke knooppunten, waarbij deze paden op gepaste afstand van de moerasbeek blijven.

BELANGRIJKE PUNTEN

Bouwsteen 5D, 5E

Uitkijkpunten vormen de belangrijkste momenten in de beleving van het beekdal. Ze worden gecreëerd door bruggen, uitkijkpunten, maar kunnen ook ontstaan door de landschapsinrichting zelf.

- nieuwe slingerende beek
 ■ behouden beek
 ■ bestaande poel
 ■ nieuwe poel uit huidige loop
 ■ moeraszone
 ■ nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
 ■ vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
 ■ vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
 ● nieuwe bomen / struweel
 ● bestaande bomen / struweel
 - - - onderhoudspad
 ■ beheerstrook / laarzenpad
 x x x opgeheven pad
 ■ verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
 - - - bestaand onverhard wandelpad
 ■ nieuw onverhard wandelpad
 - - - bestaand fietspad
 ■ nieuw verhard pad
 ■ bestaande autoweg
 ■ vlonderpad
 ■ bestaande brug
 ■ bestaande brug verwijderen
 ■ parkeerplaats
 ■ uitkijkpunt
 ■ bankje
 ■ toegangspoort
 ■ entree
 ■ belvédère/beleefpunt
 ■ bestaande duiker
 ■ afgewaardeerde duiker
 ■ nieuwe duiker
 ■ nieuwe duiker met visbarrière
 ■ bestaande stuw
 ■ vloeiveld met helofytenfilters
 ■ onderhoudsdepot
 ■ te dempen sloot
 - - - A of B-watgang
 - - - dempen sloot/greppel
 ■ afdammen sloot
 - - - verondiepen sloot/greppel
 ■ nieuwe sloot
 ■ struweel verwijderen
 ■ ruggen verwijderen
 ■ nieuwe stuw
 ■ nieuwe cascade
 ■ nieuwe dam
 ■ verhogen ruggen pad

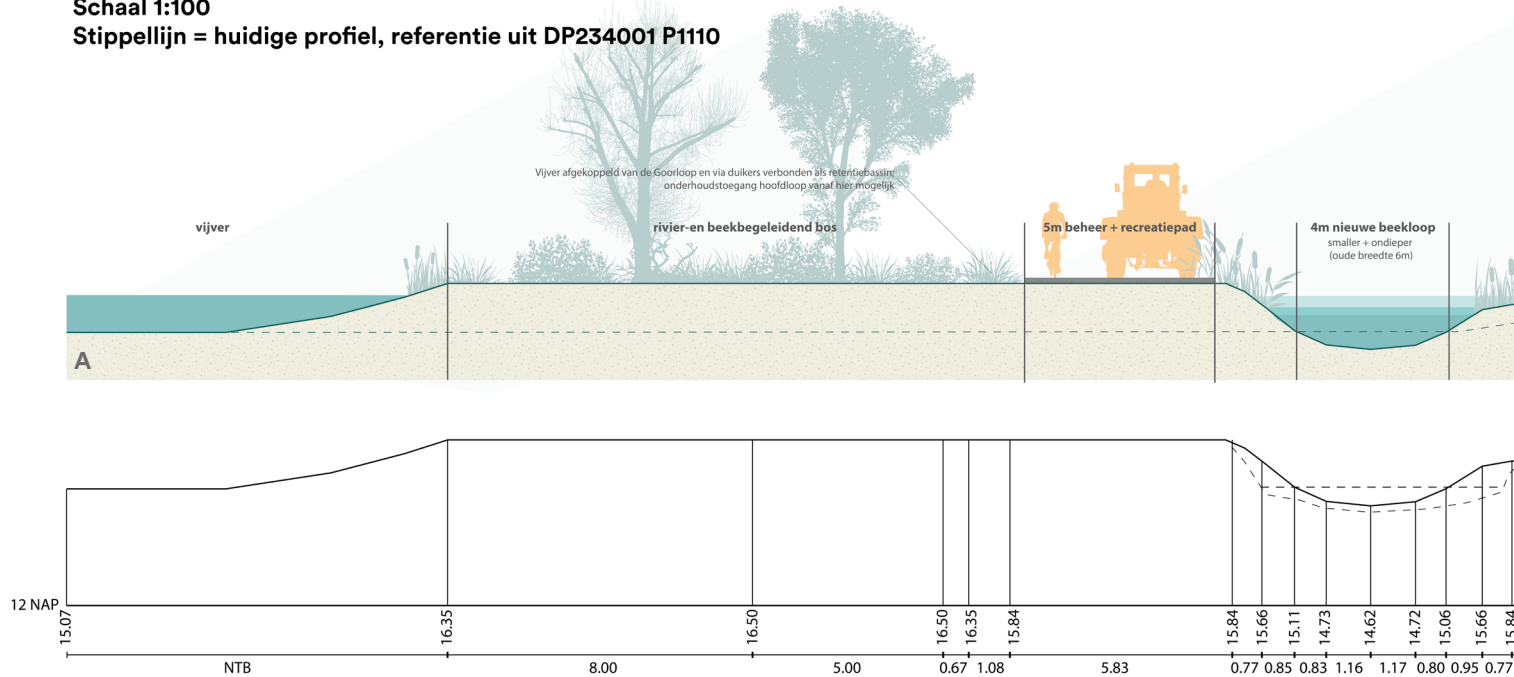
GOORLOOPPARK

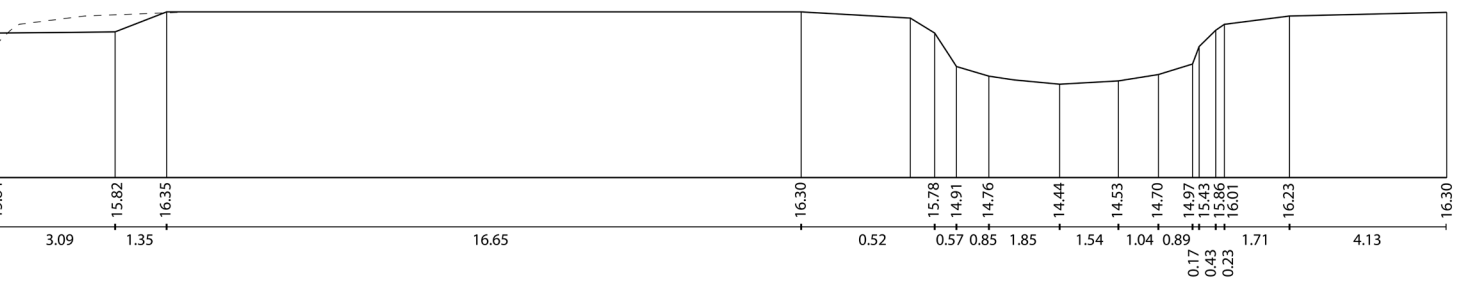
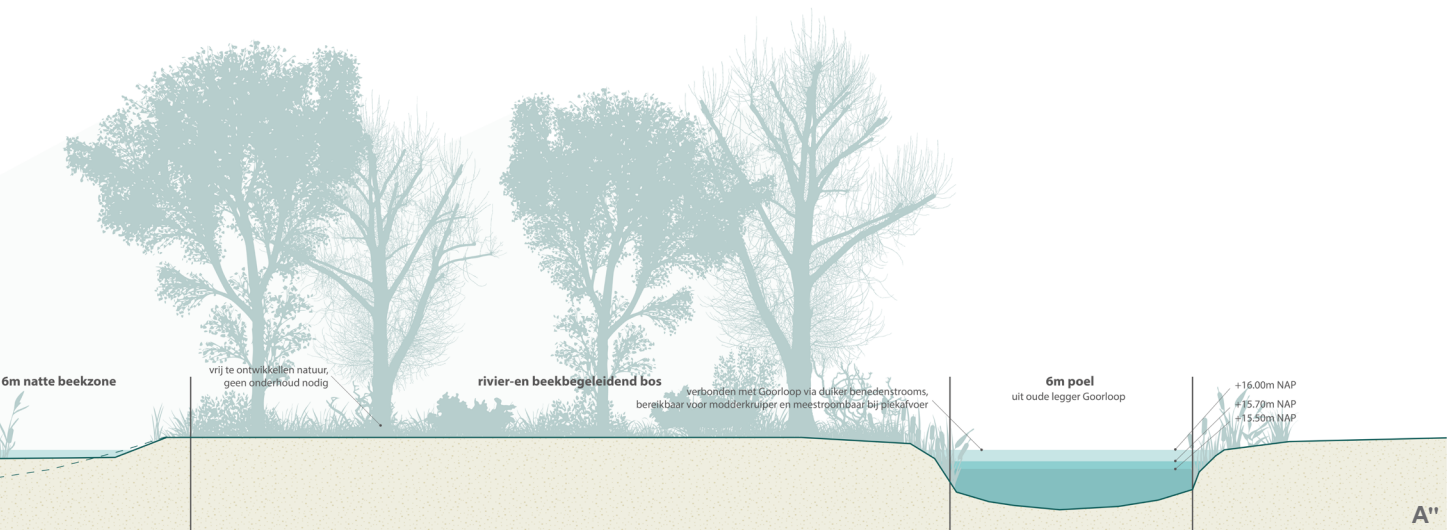
Het Goorlooppark vormt de cruciale overgang tussen de stedelijke dynamiek en de natuurlijke rust van het beekdal. De ambitie is om de beek weer een zichtbaar en beleefbaar onderdeel van de stad te maken.

In het Goorlooppark brengen we de beek weer terug naar de bewoners, conform de pijler 'Beleef het beekdal'. De beek was historisch een onlosmakelijk deel van Helmond; deze connectie willen we herstellen.

- 'Knip': Om de Goorloop weer onderdeel te maken van het beekdal wordt de beek getransformeerd van rechte loop naar een licht slingerende loop te gaan. Voor een beter herkenbaar en beleefbaar beekdal wordt de Goorloop (visueel) losgekoppeld van de visvijver (blijft wel verbonden d.m.v. vispasseerbare duiker).
- Multifunctioneel gebruik: Terwijl de ecologische waarde stijgt, blijft de visvijver met de bestaande steiger behouden voor recreatief gebruik.
- Rondje beekdal: Een nieuw laarzenpad tussen de slingerende beek en de vijver verbindt bestaande routes, waardoor een nieuwe recreatieve schakel ontstaat.
- Balans in beleving: Het centrale deel van het park behoudt haar open karakter. Hier blijft de nodige ruimte voor sport, spel en sociale ontmoeting.

Moerasbeek thv vijver Goorlooppark en poel uit oude loop
Schaal 1:100
Stippellijn = huidige profiel, referentie uit DP234001 P1110

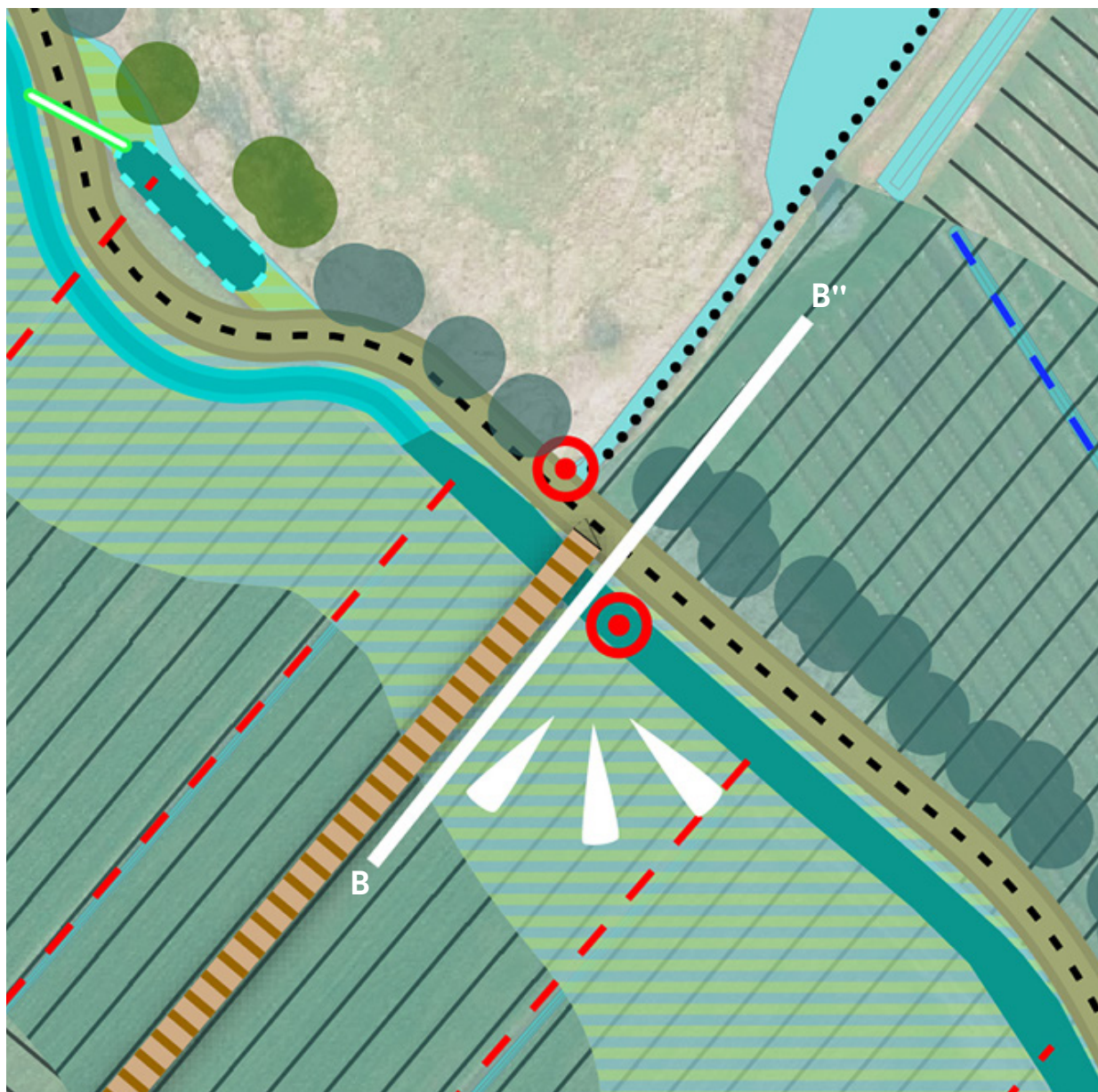
- nieuwe slingerende beek
- behouden beek
- bestaande poel
- nieuwe poel uit huidige loop
- moeraszone
- nieuw land voor slingerende beek, ter isolatie nieuwe poelen uit huidige loop
- vergravingszone (<20cm) voor natte natuurontwikkeling
- vergravingszone (>20cm) voor natte natuurontwikkeling
- nieuwe bomen / struweel
- bestaande bomen / struweel
- onderhoudspad
- beheerstrook / laarzenpad
- x x x opgeheven pad
- verhogen ruggen paden tot +16.8 m NAP
- bestaand onverhard wandelpad
- nieuw onverhard wandelpad
- bestaand fietspad
- nieuw verhard pad
- bestaande autoweg
- vlonderpad
- bestaande brug
- bestaande brug verwijderen
- parkeerplaats
- uitkijkpunt
- bankje
- toegangspoort
- entree
- belvédère/beleefpunt
- bestaande duiker
- afgewaardeerde duiker
- nieuwe duiker
- nieuwe duiker met visbarrière
- bestaande stuw
- vloeiveld met helofytenfilters
- onderhoudsdepot
- te dempen sloot
- A of B-watergang
- dempen sloot/greppel
- afdammen sloot
- verondiepen sloot/greppel
- nieuwe sloot
- struweel verwijderen
- ruggetjes verwijderen
- nieuwe stuw
- nieuwe cascade
- nieuwe dam
- verhogen ruggen pad

MOERASBEEK

Door het realiseren van een nieuw beekprofiel en actieve hermeandering verhogen we de sinuositeit (kronkelwaardigheid) van de beek. Hiermee herstellen we niet alleen de natuurlijke loop van de beek, maar creëren we ook een robuuste klimaatbuffer die water vasthoudt en de biodiversiteit versterkt.

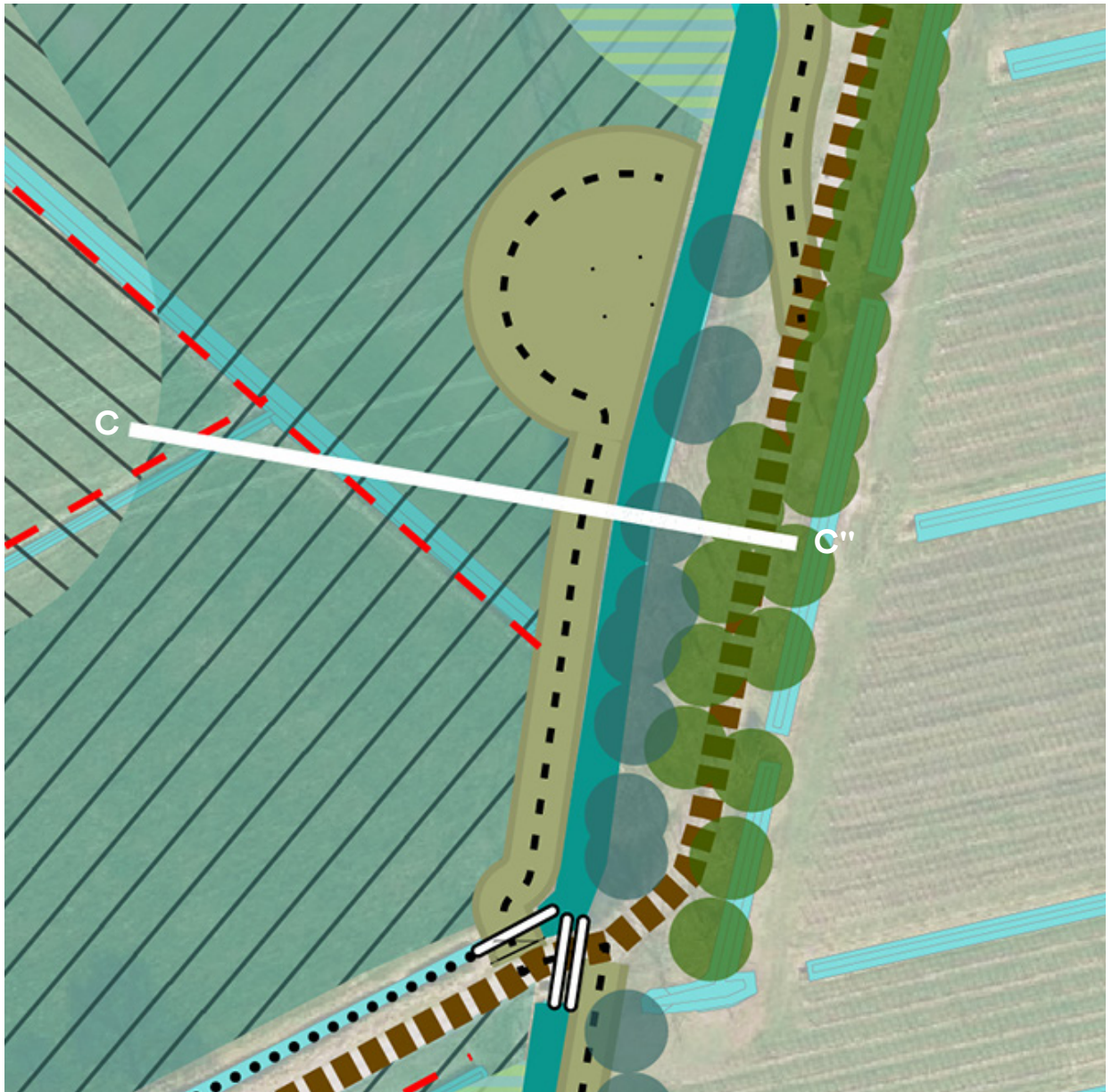
Door de overgang van natte graslanden naar een brede moeraszone ontstaat een gevarieerd en waardevol landschap. Dit resulteert in een mozaïek van verschillende natuurdoeltypen die optimaal passen bij het lokale bodem- en watersysteem: Veenmoeras (N05.03): Een kletsnatte kern voor optimale waterberging. Nat schraalland (N10.01) en Vochtig hooiland (N10.02): Bloemrijke graslanden op de overgang naar de flanken. Rivier- en beekbegeleidend bos (N14.01): Natte boszones die zorgen voor natuurlijke beschaduwning en koelte.

Dit kwetsbare natuurlandschap maken we beleefbaar en toegankelijk zonder daarmee de natuur te schaden. Door de inzet van vlonderpaden sturen we de recreatiestroom. Bezoekers kunnen de moerasbeek van dichtbij ervaren, terwijl de rust in de kern van de natuurzone bewaard blijft.

AANSLUITING VLONDERPAD

Het vlonderpad sluit aan op het beheerpad (met dubbelfunctie recreatiepad). De vlonder wordt doorgetrokken over de beek en steekt de beek over als een 'plank'.

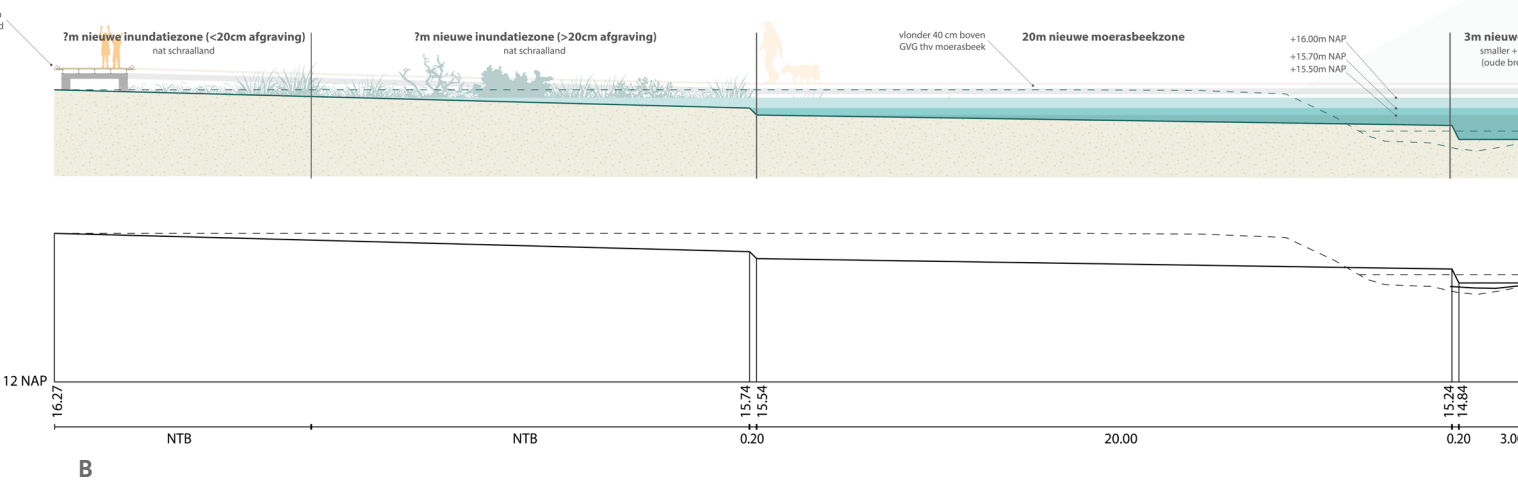

GOORSEBAAN - NIEUWE BEEKLOOP - HOOGSPANNING

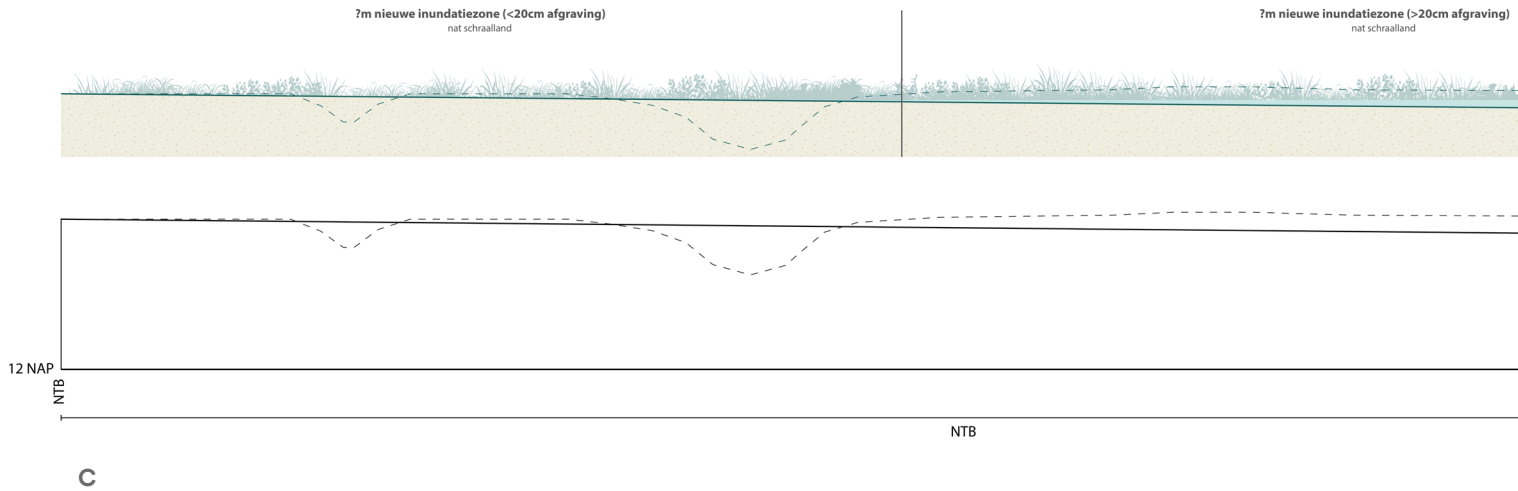
In de huidige situatie is het profiel al krap met beheer en onderhoud. Het oude beekprofiel voldoet niet. Een nieuw beekprofiel vereist meer ruimte. Daarom is het nieuwe beekprofiel opschoven naar het westen, om meer ruimte te creëren en ook de historische bomenlaan van de Goorsebaan vrij te houden. Profiel van vrije ruimte, met draaicirkel voor beheerders en onderhoud hoogspanning.

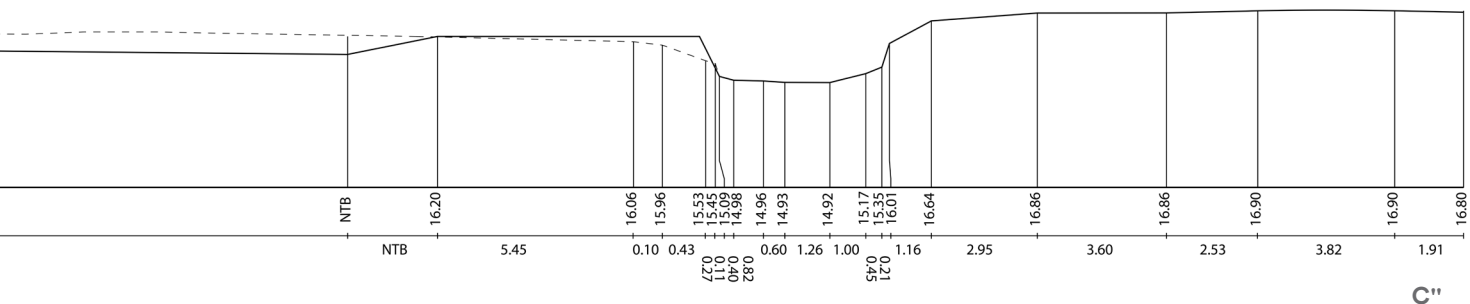
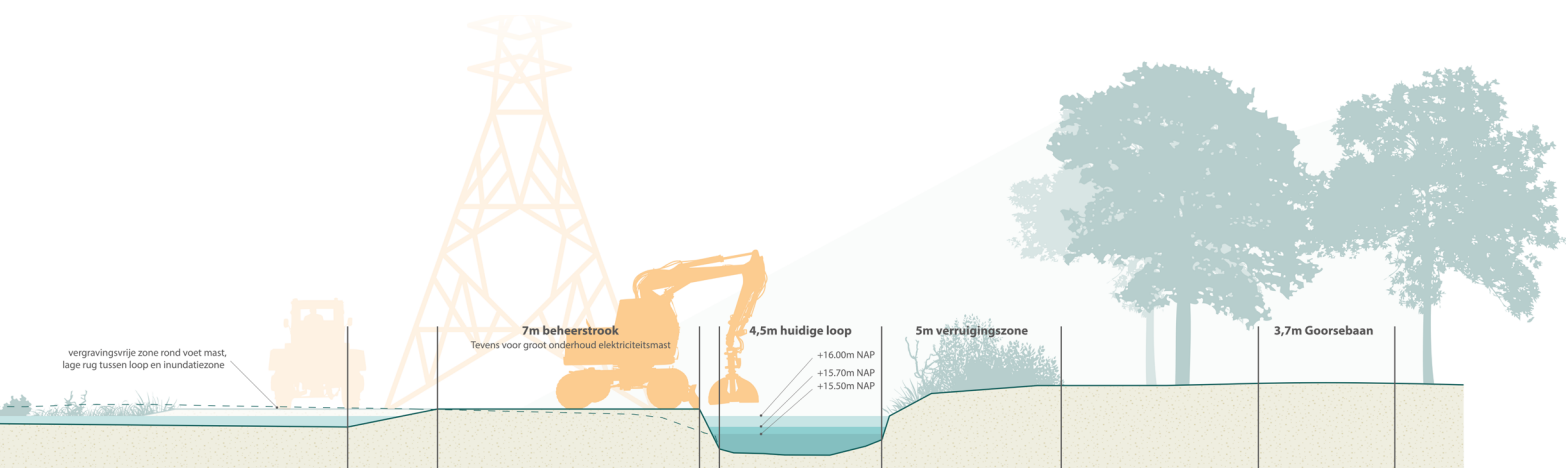
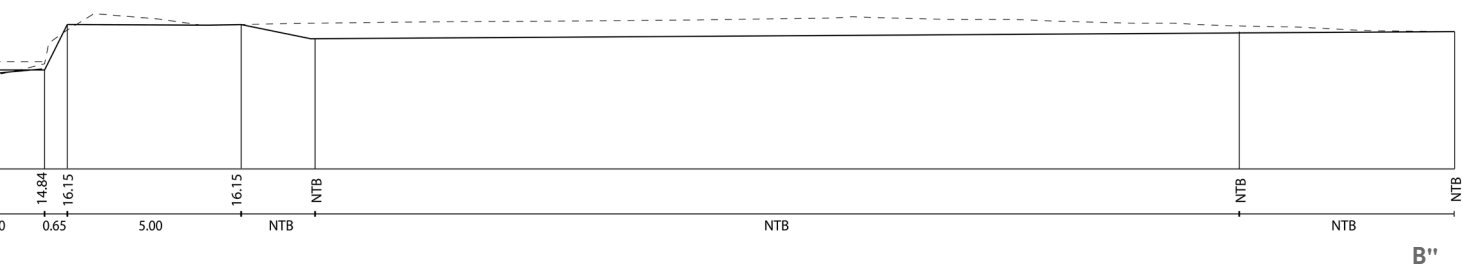
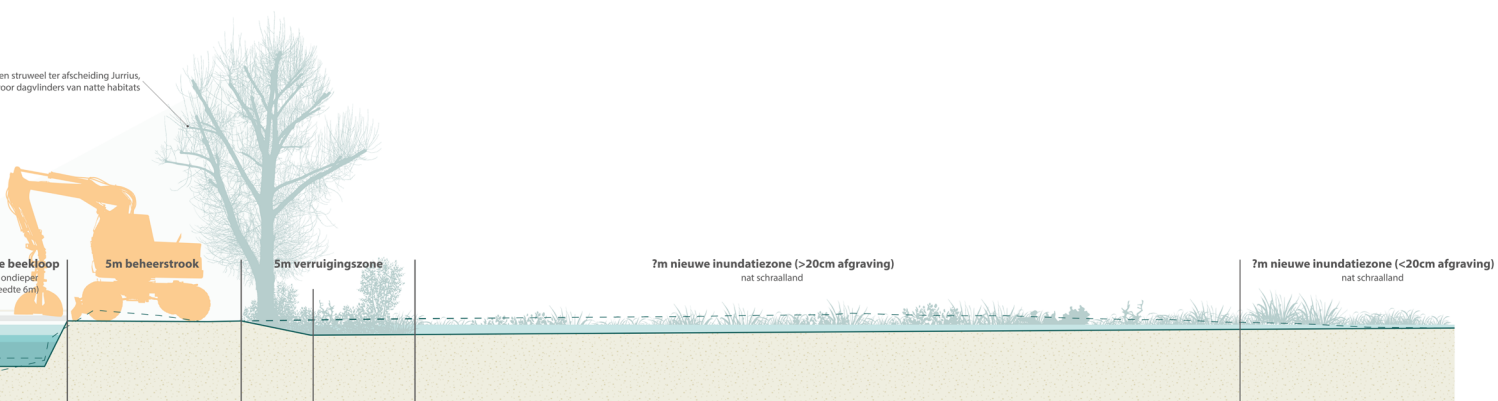
Moerasbeek thv Jurrius fruit met inundatiezone aan weerszijden
Schaal 1:100
Stippellijn = huidige profiel thv DP234001 P1020

Aan te plant
beperking eutroficatie, en als corridor v

Moerasbeek thv Goorsebaan met toegang elektriciteitsmast
Schaal 1:100
Stippellijn = huidige profiel thv DP234001 P0945

Paden en wegen

Referenties

Recreatieve bereikbaarheid is belangrijk voor de beleefwaarde van de Goorloop. Een beperkt, overzichtelijk en minimaal verhard netwerk van paden en wegen voorkomt verstoring van de natuur en ontmoedigd doorgaand verkeer rond de Goorloop.

WANDELPADEN

De huidige wandelpaden zijn te vinden in karrenspoor en enkel pad. Op veel plekken zijn de paden moeilijk te vinden door overbroeiing en wegzakking. Door vernatting van het gebied kan op enkele laaggelegen locaties dat wandelpaden wegvagen, door deze in grind te leggen zullen ze beter afwateren en blijven liggen.

Dit is beoogd alleen voor cruciale plekken in het wandelnetwerk te doen. Sommige delen van het gebied zijn in het najaar modderig en minder begaanbaar: dit hoort bij een beekdal. De meest cruciale routes worden deels opgehoogd, zodat deze jaarrond begaanbaar zullen zijn.

Enkel spoor

1,5m breedte, bruin fijn grind op drassige plekken.

Referentie dubbel spoor (bron: Frankrijk Puur)

Referentie enkel spoor (bron: Komoot)

LAARZENPADEN

Laarzenpaden zijn paden die drassig, modderig mogen zijn. Deze paden zijn extensiever dan de wandelpaden en zullen niet jaarrond altijd even goed begaanbaar zijn.

Referentie laarzenpad (bron: Hoogheemraadschap Rijnland)

VLONDER

Het vlonder begeleidt de beleving van de moeraszone zonder deze direct te verstoren. Ze strekt over de moeraszone temidden van Groot Goor.

Vlonder

2m breedte, geen balustrade.

Hout, of composiet afgestrooid met split.

Klaphek aan uiteinden ter mijding fietsers.

Referentie vlonder over grasland (foto: Eveliene Vink)

Referentie natuurlijk vlonder (bron: MTD Landschapsarchitecten)

Referentie vlonder over drasland (bron: Frank Wandelt)

Ingangen, rustpunten, uitkijk en speelaanleidingen.

Referenties

Groot Goor wordt gekenmerkt door een uitgestrekt groen-blauw landschap rond het beekdal, waar de inrichting ondergeschikt is aan de natuurlijke omgeving. Functionaliteit, eenvoud en een natuurlijke uitstraling vormen de belangrijkste uitgangspunten.

INGANGEN

Het natuurlijke karakter van het deelgebied vraagt om gebruik van natuurlijke, waar mogelijk gebiedseigen, materialen die niet overontworpen zijn.

Elementen voor de gebiedsingangen kunnen zijn:

- Informatiezuilen
- Fietsnieten
- Zitelementen

RUSTPUNT

Op het kruispunt van verschillende recreatiepaden, met nadruk op overgangen van gebruiks- en/of verhardingstype, bevindt zich een rustpunt. Op belvederes kan een stop bestaan uit een zitterras. Rustpunten worden gekenmerkt door een begroeid terreindeel met voldoende afstapmogelijkheid.

Inrichtingselementen voor rustpunten kunnen zijn:

- Begroeid (versteigd) terreindeel
- Zitelement met tafel
- Uitzichtbank (bij bosrand)
- Zitterras (bij belvedere)
- Fietsniet (kruising met fietspad)

Referentie natuurlijke speeltuin (foto: Nanda Sluijsmans)

Referentie uitkijk / rustpunt (bron: Strootman Landschapsarchitecten)

Referentie wildscherm (bron: Wanda Wandelt)

UITKIJK

Midden in het Groot Goor, komt een uitkijkpunt met zicht over de moerasbeek en de natte graslanden daaromheen. Het stijgpunt ligt op de hoek van het bosvlak midden in het gebied, en stijgt langzaam tussen de boomkronen door en steekt net buiten de bosrand uit om zo de ultieme belvedere te realiseren over de extensieve zone van het gebied.

Referentie stijpmoment (bron:Studio Puisto)

Referentie ligging in bosrand (bron:Studio Puisto)

Bosch Slabbers

Den Haag

1e Sweelinckstraat 30
2517 GD Den Haag
T 070 3554407
denhaag@bsla.nl

Bergen op Zoom

De Statie 3
4611 CZ Bergen op Zoom
T 0118 592288
bergenopzoom@bsla.nl

Arnhem

Coehoornstraat 74-7
6811 LA Arnhem
T 0343 769223